



# Κατάξιση η κατάταξη ΤΕΠΑΚ στους «Times»

## ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΑΓΙΩΤΟΣ: Βλέπουμε μπροστά, γυρίζουμε σελίδα, εστιάζουμε στα ουσιαστικά

**Β**λέπουμε μπροστά, γυρίζουμε σελίδα και εστιάζουμε τις δυνάμεις μας στα ουσιαστικά που προβλέπει η αποστολή μας, τονίζει εμφατικά ο πρόεδρος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου καθηγητής Ανδρέας Αναγιώτος. Πιστεύει ότι η κατάταξη του πανεπιστημίου στη λίστα Times και η συνεργασία με την Πολυτεχνική Σχολή της Λωζάνης EPFL, το καλύτερο πανεπιστήμιο της Ευρώπης σε πολλούς τομείς, είναι ιστορική στιγμή και τεράστιο επίτευγμα. Όσον αφορά στις διευρυνόμενες υποθέσεις διαφθοράς, ζητά από τις αρχές του κράτους την τάχιση συμπλήρωση όλων των νομικών διαδικασιών για να αφαιρεθεί το πανεπιστήμιο να αφοσιωθεί στους στόχους και στρατηγικούς του προγραμματισμούς.



ΦΩΤΟ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΖΑΡΟΥ

**Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο αφοσιώνεται στην έρευνα, την ποιότητα και την αριστεία**

**Το ΤΕΠΑΚ υπέγραψε συνεργασία με την Πολυτεχνική Σχολή της Λωζάνης EPFL, το καλύτερο πανεπιστήμιο της Ευρώπης σε πολλούς τομείς**

**-Αποκατάσταση της τραυματισμένης εικόνας του ΤΕΠΑΚ η πρόσφατη κατάταξή σας, σύμφωνα με Times Higher Education World University Rankings 2016-17, στη λίστα με τα κορυφαία πανεπιστήμια της Ευρώπης;**

-Το γεγονός ότι το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου κατατάσσεται στις θέσεις 401-500 αποτελεί τεράστιο επίτευγμα. Η εξέλιξη αυτή αποκτά ιδιαίτερη αξία, με δεδομένο το γεγονός ότι το ΤΕΠΑΚ έχει λιγότερο από 10 χρόνια λειτουργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι εμφανίζει υψηλή βαθμολογία (70,3 %) στο κριτήριο «Ετεροαναφορές» (κατατασσόμενο μεταξύ των πρώτων 300 πανεπιστημίων), γεγονός το οποίο αναδεικνύει τη διεθνή απήκηση του επιστημονικού έργου που παράγει. Θα έλεγα ότι η κατάταξη αντικατοπτρίζει την πραγματική εικόνα του πανεπιστημίου και αναδεικνύει την αφοσίωση της πανεπιστημιακής κοινότητας στην έρευνα, την ποιότητα εκπαίδευσης και την αριστεία. Αποτελεί μια επιπρόσθετη επιβεβαίωση για τη σημαντική προσπάθεια των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας για συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της έρευνας. Είναι πραγματικά μια ηθική νίκη για όλους εμάς εδώ στο πανεπιστήμιο.

**-Πρακτικά τι σημαίνει αυτό για ένα πανεπιστήμιο;**

-Η πολύ σημαντική αυτή διάκριση του ΤΕΠΑΚ σε συνδυασμό με την πρόσφατη επιτυχία που κατέγραψε στο πλαίσιο της συμμετοχής του στο U-Multirank, το σύστημα διεθνούς αξιολόγησης και κατάταξης των πανεπιστημίων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επιβεβαιώνουν την αριστεία σε διεθνές επίπεδο και την ανοδική πορεία του νέου και δυναμικού πανεπιστημίου, γεγονός που ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον κύριο στρατηγικό στόχο του για διεθνή αναγνώριση και συνεχή βελτίωση της θέσης του στις διεθνείς λίστες κατάταξης. Για εμάς πρακτικά σημαίνει αναγνώριση των κόπων του προσωπικού μας, αναγνώριση της ποιότητας προγραμμάτων και της έρευνας που παράγεται αλλά και της τεχνικής κατάρτισης των φοιτητών μας. Προκύπτει πλέον η διασφάλιση ότι το ΤΕΠΑΚ είναι αξιοεμπιστοσύνης, έχει πολλές δυνατότητες και προοπτικές, και ότι οι πόροι που προέρχονται από τον φορολογούμενο πολίτη επενδύονται σωστά, για προαγωγή της εκπαίδευσης και της έρευνας. Είναι ξεκάθαρο ότι οι μαθητές και γενικά η κυπριακή κοινωνία μπορεί να εμπιστευτεί το πανεπιστήμιο.

**-Ποια τα επιτεύγματα στα 12 χρόνια λειτουργίας του;**

-Ιδρύθηκε το 2004 και ουσιαστικά λειτουργεί κανονικά εδώ και 9 χρόνια. Μέχρι σήμερα, κάποια από τα δυνατά μας σημεία είναι η δημιουργία των υπερούχρονων εργαστηρίων και υποδομών για τους διδασκικούς και ερευνητικούς στόχους του πανεπιστημίου, απόκτηση κρίσιμης μάζας σε πολλούς τομείς αιχμής, και η εξωτερική ερευνητική χρηματοδότηση σε πολλά ερευνητικά προγράμματα. Αναγνωρίστηκαν προγράμματα από πολλά ξένα πανεπιστήμια όπου έχουν γίνει δεκτοί απόφοιτοί μας για μεταπτυχιακές σπου-

### Πιο κοντά στην κοινωνία

**-Καθηγητής στο ΤΕΠΑΚ ισχυρίζεται ότι του στερούν την ανέλιξη επειδή αποκάλυψε σκάνδαλα...**  
**-Υπόσχεται ότι όλοι οι υπό ανέλιξη συνάδελφοι θα έχουν μια αξιοκρατική και διαφανή διαδικασία ανέλιξης σύμφωνα με τους νόμους του πανεπιστημίου.**  
**-Υπάρχουν στο ακαδημαϊκό προσωπικό του ΤΕΠΑΚ διπλοθεστές καθηγητές;**  
**-Αυτό είναι αντικείμενο εξέτασης από την αρμόδια Επιτροπή Πειθαρχικού Ελέγχου, η οποία θα διενεργήσει διεξοδικά το θέμα και θα τοποθετηθεί επίσημα και τεκμηριωμένα.**  
**-Σε ποιες ενέργειες προβαίνετε για ανάδειξη της θετικής εικόνας του ΤΕΠΑΚ;**  
**-Γνωρίζοντας ότι πρέπει να επικοινωνήσουμε μια διαφορετική**

εταιρική εικόνα, υιοθετούμε μια διαφορετική προσέγγιση στρατηγικής επικοινωνίας. Έχουμε δημιουργήσει Γραφείο Προβολής και Ανάπτυξης με υπεύθυνο εκπρόσωπο Τύπου, το οποίο εργάζεται εντατικά ώστε υπάρχει συστηματική ενημέρωση για τις εργασίες και τις επιτυχίες του πανεπιστημίου, των ακαδημαϊκών και των φοιτητών μας. Επίσης έχουμε δρομολογήσει ενέργειες που φέρνουν το πανεπιστήμιο πιο κοντά στην κοινωνία. Σύντομα αναμένουμε η ολοκληρωμένη ανανεωμένη εταιρική εικόνα, συμπεριλαμβανομένης και της οπτικής εταιρικής εικόνας, να γίνει αισθητή.  
**-Ποια δομικά προβλήματα εμποδίζουν την παραπέρα ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ;**  
**-Η έλλειψη προϋπολογισμού, οι χρονολογικές διαδικασίες και το αδύνατο νομικό πλαίσιο το οποίο το διέπει.**

δές και διατρέπουν. Η απασχολησιμότητα των φοιτητών μας με εξείρετα αποτελέσματα. Η ποιότητα της έρευνας μας και επιτυχίες σε εξωτερικά χρηματοδοτούμενα προγράμματα. Οι δημοσιεύσεις μας σε έγκριτα περιοδικά με υψηλό παράγοντα επιρροής. Η προσφορά εργασίας σε περισσότερους από 200 νέους επιστήμονες σε τομείς αιχμής. Η μεγάλη μας προσφορά στην πόλη και κοινωνία του τόπου ως κέντρο μάθησης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης.  
**-Προχωράτε στην προσφορά προγραμμάτων σπουδών στα αγγλικά;**  
**-Τάχιστα, σε συνεργασία με όλα τα δημόσια πανεπιστήμια για αυτοτονότωση λόγους. Από τα πρώτα νομοσχέδια της νέας Βουλής που εγκρίθηκαν ήταν και η εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας και των δύο κρατικών πανεπιστημίων για προσφορά προγραμμάτων σε ξένες γλώσσες (αγγλικά κυρίως) χωρίς την υποχρέωση να προσφέρονται ταυτόχρονα και σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έτσι τα κυπριακά δημόσια πανεπιστήμια απεγκλωβίζονται από κωλύματα που εμποδίζουν την αυτονομία και τη διεθνοποίηση τους, εφόσον επιτρέπεται πλέον η προσφορά ανταγωνιστικών και ελκυστικών προγραμμάτων, οι συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού για προσφορά διαπανεπιστημιακών αγγλόφωνων προγραμμάτων, η προσέλκυση ξένων φοιτητών και η αύξηση εισοδών για τα πανεπιστήμια από αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Με το νομοσχέδιο αυτό όλα τα προγράμματα μπορούν να προσφέρονται στα αγγλικά με εσωτερικές διαδικα-**

σιές (μέσω των οργάνων του πανεπιστημίου - Σύγκλητο και Συμβούλιο). Τα προγράμματα θα προσφέρονται σε ξένους και Κύπριους φοιτητές. Δεν είναι εύκολο να προσελκύσουμε άμεσα ξένους φοιτητές, αλλά αυτό θα γίνει μεθοδικά και στρατηγικά.  
**-Μόλις επιστρέψετε από ένα ταξίδι στην Ελβετία...**  
**-Ναι, πήγαμε στην Πολυτεχνική Σχολή της Λωζάνης EPFL, το καλύτερο πανεπιστήμιο της Ευρώπης σε πολλούς τομείς, διότι προωθεί την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της έρευνας του προσωπικού του. Υπογράφουμε μια διμερή συμφωνία και αποφασίσαμε να συνεργαστούμε σε τρεις τομείς. Ο πρώτος τομέας είναι στα καινοτόμα φωτοβολταϊκά σε επίπεδο μάστερ και διδακτορικών φοιτητών. Ο δεύτερος τομέας της νανοτεχνολογίας στα βιοϊατρικά που πάλλει να είναι σε επίπεδο μάστερ και διδακτορικών φοιτητών και ο τρίτος τομέας είναι η ανάπτυξη ενός προγράμματος εξ αποστάσεως, τα λεγόμενα MOOC (Massif Open On line Courses) μαζί και με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο σε τομείς τεχνολογίας στην εκπαίδευση.  
**-Πώς διεκδικείτε την αυτονομία σας;**  
**-Η αυτονομία διεκδικείται με τη συνεχή απεξάρτηση από τον κρατικό προϋπολογισμό και την αύξηση ιδίων εισοδών μέσω της εξωτερικής ερευνητικής χρηματοδότησης, μέσω της προσφοράς ακαδημαϊκών προγραμμάτων και προγραμμάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και τέλος με ιδιωτικούς πόρους από δωρεές και χορηγίες. Είναι σημαντική η πα-****

### Τάχιση εκδίκαση των υποθέσεων διαφθοράς

**-Βαρίδι για τη νέα ηγεσία του ΤΕΠΑΚ ο πρόεδρος βίος με τα διάφορα σκάνδαλα που είδαν κατά καιρούς το φως της δημοσιότητας;**

-Τα δυστυχικά αυτά συμβάντα έγιναν πριν από το 2009 αρκετά πριν την αυτονομία του πανεπιστημίου. Οι παρούσες Αρχές του πανεπιστημίου συνεργάζονται στενά με τη Νομική και Ελεγκτική Υπηρεσία του κράτους για άμεση διαλεύκανση των υποθέσεων αυτών και έχουμε ενημερώσει τόσο τον Γενικό Εισαγγελέα όσο και τον Γενικό Ελεγκτή ότι η επιθυμία μας είναι η τάχιση εκδίκαση και εξιχνίαση των υποθέσεων αυτών για να αφαιρεθεί το πανεπιστήμιο να αφοσιωθεί στους στόχους του και στρατηγικούς του προγραμματισμούς. Βλέπουμε μπροστά, γυρίζουμε σελίδα και εστιάζουμε τις δυνάμεις μας στα ουσιαστικά που προβλέπει η αποστολή μας.

**-Η εκάστοτε ηγεσία καλείται να ασχοληθεί με όλα αυτά που έφεραν και τα μεγαλύτερα προβλήματα στο ΤΕΠΑΚ αντί με την προώθηση της έρευνας και την ανάπτυξη της Παιδείας;**

-Είναι ένα δύσκολο θέμα το οποίο αντιμετωπίζει κάθε ηγεσία του πανεπιστημίου γι' αυτό και εμείς ζητήσαμε από τις αρχές του κράτους την τάχιση συμπλήρωση όλων των νομικών διαδικασιών για να αφαιρεθούν να εκπληρώσουμε τους σκοπούς και να υλοποιήσουμε τα οράματά μας στην ανάπτυξη της Παι-

δείας και της επιστημονικής έρευνας.  
**-Λέχθηκε ότι οι οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή παρατυπίες πηγαίνουν και από τα κενά που υπήρχαν στη νομοθεσία και στις διαδικασίες και στο τρόπο που καλέστηκε να λειτουργήσει το ΤΕΠΑΚ. Τι ενέργειες κάνετε ώστε να κλείσουν τα οποιαδήποτε κενά;**  
**-Όλα αυτά έγιναν πριν από 7 χρόνια. Εκτοτε καμιά ετεροβαρής ενοκίαση δεν έχει γίνει. Ειδικά όμως από την αυτονομία του πανεπιστημίου και με το νέο Συμβούλιο από το 2015 οι διαδικασίες προσαρμόζονται αυστηρά και νομοτάτα και έχουμε κάνει ενέργειες όπως ανέφερα για μείωση ενοικιαζόμενων χώρων και τερματισμό των ετεροβαρών συμβολαίων.  
**-Πού βρίσκεται το θέμα των ενοκίων σε υψηλές τιμές και τα συμβόλαια κτηριακών αναβαθμίσεων ετεροβαρή για το ΤΕΠΑΚ;**  
**-Έχουν αποδεσμευθεί τέσσερα κτήρια των οποίων τα συμβόλαια έχουν λήξει, η πολιτική μας είναι να εκμεταλλευτούμε όλα τα ιδιόκτητα κτήρια και χώρους και η μείωση των πολυετών συμβολαίων ενοικίασης. Επίσης η πολιτική που αποφασίσει το Συμβούλιο είναι να σταματήσει να πληρώνουμε ενοίκια σε κτήρια στα οποία οι ιδιοκτήτες δεν πληρούν τα όρια των συμβολαίων και επίσης ζητάμε από όλους τους ιδιοκτήτες τελικά πιστοποιητικά χρήσης για το κάθε κτήριο.****

# Ζωντανός δυναμικός οργανισμός που άλλαξε την πόλη προς το καλύτερο

**-Γίνονται σκέψεις για ανάπτυξη του εκτός του κέντρου της πόλης και δημοτικών ορίων Λεμεσού;**

-Το πανεπιστήμιο είναι ένας ζωντανός δυναμικός οργανισμός ο οποίος συνεχώς μεγαλώνει και έχει μακροπρόθεσμο προγραμματισμό. Έχει έλθει στο κέντρο της πόλης και θα παραμείνει στους χώρους που υφίστανται. Όμως ακόμη κι αν εκμεταλλευτούμε όλα τα 100.000 μ.τμ χώρο στο δεύτερο πόλο, όπως λέγεται, περίεργο το παλιού νοσοκομείου Λεμεσού και όλες τις ιδιοκτησίες μας στο κέντρο της πόλης, το πανεπιστήμιο θα έχει ακόμη ανάγκες με την συμπλήρωση όλων των έργων αυτών σε μερικά χρόνια όπως αθλητικό χώρο, φοιτητικές εστίες, εξειδικευμένα κέντρα καινοτομίας. Επομένως η επέκταση εκτός κέντρου και εκτός δημοτικών ορίων Λεμεσού στο μέλλον θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Το πανεπιστήμιο θα συνεχίσει την πόλη της Λεμεσού από το ιστορικό κέντρο, στο χώρο του παλιού νοσοκομείου και σε χώρους στο βόρειο τμήμα της ευρύτερης Λεμεσού.

**-Τι έχει προσφέρει το ΤΕΠΑΚ στη Λεμεσό;**

-Νομίζω η εικόνα της πόλης έχει αλλάξει δραματικά προς το καλύτερο αν συγκριθεί με την εικόνα πριν δεκαετίες. Έχει δώσει ζωή στο κέντρο της πόλης έχει βοηθήσει στην βελτίωση των υποδομών ανοικοδομήσιμες κτηρίων και έχει αλλάξει την ατμόσφαιρα και έχει βοηθήσει τις επιχειρήσεις και τον ιδιωτικό τομέα στο κέντρο. Η σχέση μας με τον Δήμο Λεμεσού είναι άριστη. Τρανό παράδειγμα είναι η επίλυση του προβλήματος με την

Δημοτική Βιβλιοθήκη, όπου με τη βοήθεια του προέδρου του Συμβουλίου, του δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου η ετεροβαρής συμφωνία προς το πανεπιστήμιο που είχε υπογραφεί πριν το 2009 τροποποιήθηκε ώστε το πανεπιστήμιο, από 15 χρόνια συμβολαίου να λάβει 35 χρόνια χρέους του κτηρίου, το όνομα έγινε από Δημοτική Βιβλιοθήκη σε «Δημοτική και Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη» και ο δήμος ανέλαβε τα έξοδα του εξοπλισμού που του ανήκουν. Έτσι η επένδυση του πανεπιστημίου να αποσβένεται με τα χρόνια χρήσης. Αναμένουμε αίγυρα από τον Δήμο Λεμεσού περαιτέρω βοήθεια με διάφορα θέματα κτηρίων, πολεοδομικών αδειών και υλοποίησης του στεγαστικού προγράμματος του πανεπιστημίου στα δημοτικά όρια του δήμου.

**-Ποιες είναι οι ανάγκες της κοινωνίας Λεμεσού;**

-Εκτός από την επιστημονική και τεχνολογική προσφορά προς την κοινωνία της Λεμεσού, τη λύση διαφόρων προβλημάτων όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, η ποιότητα του θαλάσσιου νερού και η συνεργασία μας με το ΕΒΕΛ Λεμεσού για τη δημιουργία εταιρειών και άλλων προστιμών για προσφορά εργασίας στους νέους μας επιστήμονες και προσέλκυση νέων επιστημόνων στην πόλη, υπάρχουν και πολιτιστικές, περιβαλλοντικές, αθλητικές, εκπαιδευτικές, παιδαγωγικές ανάγκες

σε όλα τα επίπεδα στις οποίες μπορεί να βοηθήσει το πανεπιστήμιο. Δημιουργία του Κέντρου Καλών Τεχνών με την ανέγερση αμφιθεάτρου για πολιτιστικές παραστάσεις και άλλες δραστηριότητες, που ήδη έχει ξεκινήσει απέναντι από το Δημαρχείο. Δημιουργία Κινητικής Αποκατάστασης (λογοθεραπεία/λογοπαθολογία) μεγάλη κοινωνική προσφορά προς παιδιά και ενήλικες. Παιδαγωγικές δράσεις με θετική επίδραση στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο μέσω της δημιουργίας εταιρικής κουλτούρας κοινωνικής συνείδησης και πολλά άλλα.  
**-Για το φυσικό αέριο, ποιες προοπτικές γίνονται εκ μέρους του ΤΕΠΑΚ;**  
**-Δημιουργία προγράμματος και Τμήματος Χημικής Μηχανικής με τον τομέα της Πετροχημικής Μηχανικής και Υδρογονο-νανθράκων. Συζητήσεις συνεργασίες με πετρελαϊκές εταιρείες. Απόλυτη συνεργασία με ΕΒΕΛ Λεμεσού και εμπλοκή στο Τεχνολογικό Πάρκο. Προώθηση καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στον τομέα αυτό μέσω του γραφείου καινοτομίας και μεταφορές τεχνολογίας.  
**-Θα προτρέπατε τους νέους να στραφούν προς νέα επαγγέλματα αντί των παραδοσιακών;**  
**-Ναι. Θα έλεγα ότι κυβερνητικός υπάλληλος/τραπέζικός υπάλληλος. Ναι στην καινοτομία και επιχειρηματικότητα. Δημιουργία νεοφυών εταιρειών και spinoffs. Δημιουργία κέντρων καινοτομίας εμπλοκή ιδιωτικού τομέα νέων, νεοφυ-****

### Επιτεύγματα με κατάθεση ψυχής

**-Με τι όραμα αναλάβατε την πρωταγία ΤΕΠΑΚ;**  
**-Να αναδείξουμε το πανεπιστήμιο σε ένα σύγχρονο καινοτόμο πρωτοποριακό πανεπιστήμιο με διεθνή αναγνώριση, το οποίο προωθεί την αριστεία στην εκπαίδευση και την έρευνα σε τομείς αιχμής που θα βοηθήσει τη χώρα επιστημονικά, τεχνολογικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά.**

**-Ποιο στόχημα καλείτε να κερδίσετε;**  
**-Να πείσουμε τους γονείς, μαθητές, την κοινωνία και πολιτεία να μας θεωρήσουν ως ένα αξιόπιστο οργανισμό και να αναδείξουμε το πανεπιστήμιο εκεί που του αξίζει και να έχουμε την ανάλογη βοήθεια.**

**-Τι θέλετε να αφήσει το πέρασμα σας;**  
**-Θέλουμε να φύγουμε από την Πρωταγία όταν θα έχουν επιτευχθεί δωρεές από τον ιδιωτικό τομέα, δημιουργία startups spinoffs από το πανεπιστήμιο και κτηριακή επέκταση του στο δεύτερο πόλο και το Βερεγγάρια όπου θα στεγάζονται φοιτητικές εστίες και αθλητικοί χώροι. Η κατάταξη του πανεπιστημίου στη λίστα Times Higher Education είναι ήδη ιστορική στιγμή και τεράστιο επίτευγμα για το πανεπιστήμιο μας.**

**-Ποια είναι η κατάξιση για ένα ακαδημαϊκό;**  
**-Η διεθνής αναγνώριση της έρευνας και τα επιτεύγματα των φοιτητών του ως παρακαταθήκη προγραμμάτων των στόχων του την οποία θα αφήσει για το μέλλον.**

**-Τι είναι αυτό που σας δίνει μεγάλη χαρά;**  
**-Οι επιτυχίες και τα επιτεύγματα των φοιτητών μας και η μεγάλη χαρά και ικανοποίησή τους κατά την τελετή της αποφοίτησης.**

**-Πιστεύετε ότι τα μεγάλα έργα είναι αποτέλεσμα μυαλού ή ψυχής;**  
**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**

**-Κανένα μεγάλο έργο δεν επιτυγχάνεται μόνο με μυαλό χωρίς να δώ-**